

1,500 מספרי האוניברסיטה הפתוחה

עולים ל Google books

הספרים מפרויקט פאר ייפתחו בגוגל בוקס בשלמותם. בכל האחרים יקבל הגולש גישה עד ל-30 אחוז מתוכן הספר, בטעימות של עד 7 עמודים בכל כניסה

7 עמודים בכל פעם – ואקראיות מכל ספר. על פי החוזה עם חברת גוגל, כל גולש יוכל לעיין בעד 30 אחוז מתוכנו של ספר, במנות שאינן מתחברות לטקסט רציף. בשונה מפרויקט פאר, שבו האוניברסיטה הפתוחה לקחה על עצמה את כל הטיפול הטכני הוא כולו באחריות גוגל. גולש שיבקש להיכנס לאחד מספרי האוניברסיטה הפתוחה – או יציג שאילתה ובה מילה או ביטוי המופיעים באחד מספרי האוניברסיטה הפתוחה – יקבל כתוצאה מהחיפוש מובאה של שלוש שורות, או של כמה עמודים, לפי בקשת החיפוש. כל חיפוש של כל גולש יאונדקס בגוגל, וכאשר סך כל החומרים שהורדו יגיע לכדי 30 אחוז מתוכן הספר, תיחסם בפני הגולש הגישה אל הספר. כדי להימנע מבעיות של זכויות יוצרים, הספרים יועלו בגוגל בוקס ללא איורים.

ביריד הספרים האחרון בפרנקפורט סיכם פרופ' יואב יאיר, דיקן הפיתוח וטכנולוגיות הלמידה באוניברסיטה הפתוחה עם אנשי גוגל על העלאתם של לפחות 1,500 מספרי האוניברסיטה הפתוחה לאתר גוגל בוקס <http://books.google.com/books>. לגוגל קשר עם כ-30 אלף מו"לים מכל רחבי העולם, בהם מו"לים ישראלים רבים, וכמובן מספר גדול מאוד של אוניברסיטאות. ועדיין הופעה בגוגל בוקס היא בהחלט צעד המוסיף יוקרה רבה למוסד המפרסם. ההסכם שנחתם הוא פרי משא ומתן שנמשך כשנה ובו נקבעו התנאים שבהם יועלו הספרים לרשת. הראשונים שעלו היו הספרים שנפתחו כבר לקהל הרחב בפרויקט פאר, ואלה עלו בשלמותם, כמו בפרויקט פאר. כל היתר, שלא נכללו בפרויקט ואין גם כוונה שיופיעו בו בעתיד, יועלו לאתר גוגל בוקס בשלמותם, והגולש יוכל לקבל רק טעימות מוגבלות – עד

האוניברסיטה הפתוחה

ספרים וחומרי לימוד פתוחים לכל

פא"ר אודות קורסים ספרים פרסומים ימי עיון למדא כתוב לנו עדה English

הושלם השלב הראשון בפרויקט פאר: 102 מספרי האוניברסיטה הפתוחה לכול ברשת

סקר משתמשים גילה שביעות רצון גבוהה בקרב הגולשים מאיכות התכנים ומעדכניותם. כשליש מהמשתמשים אינם אנשים שלומדים באופן פורמלי ואתר פאר הוא בעבורם ספק של השכלה וידע

הסקר נערך באוגוסט 2009, בתום שנת פעילות באתר, בקרב כל מי שנרשמו לאתר עד אוגוסט 2009 (כ-12,000 גולשים). מתוכם ענו כ-1,500 (כ-13%). סקר דומה נערך בתום חצי שנה של פעילות – והתוצאות שהתקבלו משני הסקרים דומות מאוד, דבר המעיד על טיב הנתונים ועל יציבות האתר וגולשיו.

כשליש מהמשיבים הגדירו את עצמם כ"לומדים עצמאיים" – כלומר כאלה שאינם קשורים למסגרות אקדמיות פורמליות, אינם עוסקים בהוראה במערכת החינוך, או במוסד אקדמי ואינם לומדים במוסדות כאלה. קבוצה זו היא ללא ספק הקבוצה המעניינת ביותר בקרב הגולשים והמשתמשים, משום שמדובר בנשים ובגברים שאינם לומדים בשום מקום באופן פורמלי ורואים באתר פאר מקום ללמוד ולאסוף ידע.

פרויקט פאר (<http://ocw.openu.ac.il/>), פרויקט העלאתם של קורסים ועצמי למידה (הרצאות וידאו, לומדות אינטראקטיביות, מצגות, תרגילים, מילוני מונחים וכו') מתוצרת האוניברסיטה הפתוחה לרשת האינטרנט תוך הנגשתם לכול, לתועלתו של כל תאב דעת, השלים את השלב הראשון שלו. עד כה הועלו לרשת 102 ספרים ב-43 קורסים ו-6,300 עצמי למידה.

סקר משתמשים, שערכה מחלקת ההערכה באוניברסיטה הפתוחה פאר בשה"ם – המרכז לשילוב טכנולוגיות בהוראה מרחוק ע"ש קרן קיסריה, בנימין דה רוטשילד, בראשותה של עדנה טל-אלחסיד – בא לבחון את מידת ההצלחה של פרויקט פאר על פי מידת השימוש שעושה בו ציבור הגולשים, והתועלת שמצאו המשתמשים בתכנים המוצעים להם באתר פאר לאורך זמן.

צוות שמיעה

לקט של רישומים מתוך ימי עיון

ואירועי תרבות באוניברסיטה הפתוחה

(המשך מעמוד 34)

ביום עיון בנושא "פשיזם: אידאולוגיה, תרבות ודת", שנערך באוניברסיטה הפתוחה לרגל צאתו לאור של הספר "איטליה הפשיסטית" מאת פרופ' בנימין נויברגר, איש הסגל הבכיר באו"פ, נשא את הרצאת הפתיחה פרופ' זאב שטרנהל. ד"ר דניס שרביט, ראש המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת, שהציג את הדובר, הזכיר שכאשר אנחנו מדברים על פשיזם אין אנו מדברים רק על תופעה שהיא נחלת ההיסטוריה, אלא גם על גורם שחי ובעט גם כיום וממשיך להטריד את חיינו. מי שיכול להעיד על כך יותר מכול הוא, כמובן, פרופ' שטרנהל עצמו, שאיננו רק חוקר של הפשיזם, אלא היה גם קורבן שלו. כזכור, מטען חומץ נפץ הונח בפתח ביתו של פרופ' שטרנהל בתגובה על דעותיו השמאליות. וכמו על פי הזמנה, זמן קצר מאוד לפני הופעתו של שטרנהל ביום העיון על הפשיזם, נתפס האיש שעשה את המעשה והודה בהנחת המטען.

אימג'ס/ישראל שטרנהל

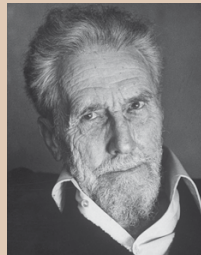
פרופ' זאב שטרנהל

פרופ' שטרנהל סתר בהרצאתו את טענתם הידועה של חוגים שמרניים מסוימים, ואשר לפיה הפשיזם הוא תגובת ההתגוננות – הלגיטימית בסך הכול – של הבורגנות המערבית לאיום שנשקף לבורגנות זו עם הופעת הקומוניזם וניצחונו ברוסיה הסובייטית. "הדבר מזכיר לי את מי שראו בנאצים 'דרך התגוננות לגיטימית' של גרמניה מפני האיום שנשקף לה מצד היהודים. בראיון שנתן חיים ויצמן לאחד העיתונים, בסוף שנות השלושים, הוא אמר שבמקרה של מלחמה, יתייצבו יהודי העולם לצד בריטניה. היו שראו בכך 'הכרזת מלחמה של היהודים על גרמניה', שהצדיקה את מדיניות הפתרון הסופי שאותה נקט הרייך. בשני המקרים, מדובר כמובן בסברות כרס, חסרות כל בסיס".

ד"ר דניס שרביט, שדיבר בהמשך יום העיון על "ספרות ופשיזם", ציין שהספרות הפשיסטית לא הצליחה לייצר אף לא רומן אחד שאפשר לראות בו יצירת מופת. אולי מכיוון שהרומן, בשל מבנהו הייחודי, המורכבות המתבקשת של הדמויות, ואולי גם הצורך או הנטייה של המחבר להזדהות עם כולן, ולא עם דמות אחת, מסוימת – הוא סוגה אמנותית שמתאימה יותר לעולם הבורגני הקפיטליסטי, הליברלי והדמוקרטי. לעומת זאת, בתחום השירה – הנחשבת לפסגת אמנות המילה – אנחנו מוצאים ללא קושי יצירות מאת עזרא פאונד, ט' ס' אליוט, או מרינטי האיטלקי, יצירות פשיסטיות מובהקות שהן גם יצירות אמנות עילאיות.

אימג'ס/ישראל שרביט

עזרא פאונד

"לא נוח להודות בכך, אבל זו האמת", סיים ד"ר שרביט. (המשך בעמוד 39)

פרופ' יואב יאיר: "בשיחות שניהלתי עם עמיתים בריד הספרים בפרנקפורט בלטה מאוד התחושה המשותפת לכולנו שהמדיום האלקטרוני שוב אינו נתפס כיום כאויב של המדיום המודפס, אלא כמשלים אותו. יש מי שתמיד יקרא בספר מודפס על נייר – ויש מי שיעדיף את הקריאה מהצג. לדורות שונים – צרכים שונים וספרים שונים ייקראו בצורה אחרת. לכן המדיום המודפס לא מת ולא הגיע סוף עידן הנייר, אלא אנחנו בעידן שבו יש דוקיום ושיתוף פעולה בין שני עולמות הספרים. יש נישות שבהן הספר המודפס ימשיך לשלוט, אבל יש בהחלט נישות שבהן נראה שהספר האלקטרוני ידחק לחלוטין את הספר המודפס. כאלה הן למשל הנישות של מדריכי התיירות ושל ספרי הבישול. כשתוכן מדריך התיירות יופיע לך כטקסט על צג מכשיר הטלפון הנייד שיהיה בו גם ג'י-פי-אס ומיפוי מלא של כל האזור, כולל המלצות על מלונות, מסעדות וחנויות – לא יהיה לך כל צורך במדריך המודפס". ■

קבוצה זו הייתה אחד מקהלי היעד המובהקים שלהם נועד האתר מלכתחילה.

מן הסקר עולה שאתר פאר זוכה לביקורים חוזרים של רבים מהמשתמשים. בעיקר נוהגים לחזור אליו מעת לעת מבקרים המשתייכים לקבוצת ה"לומדים" (גולשים הלומדים כעת במסגרת לימודים פורמלית כגון בית ספר, מוסד להשכלה גבוהה, או השכלה מקצועית, כלומר סטודנטים ותלמידים) שמשתמשים בו לצורך תמיכה בלימודים. קבוצה לא מבוטלת, של כ-20% מהמבקרים, מעידים על עצמם שביקרו באתר יותר מ-10 ביקורים, כלומר עושים שימוש ממושך יחסית באתר.

הפעילות השכיחה ביותר היא עיון בספרי הלימוד (81%) ובחומרי הלימוד מאתרי הקורסים (78%). לשימוש מועט יותר זוכים הספרים הקוליים (18%) והשיעורים המצולמים (30%). תחום העניין הפופולרי ביותר בקרב המשיבים היה ההיסטוריה. תחומים אחרים שמשכו יותר משליש מהמשיבים היו פסיכולוגיה, מתמטיקה ומדעי המחשב.

מרבית המשיבים הביעו שביעות רצון גבוהה מהאתר ואמרו שישבו לבקר בו בעתיד. שביעות רצון זו מתייחסת בעיקר לאיכות התכנים ולעדכניותם – פחות למגוון התכנים המוצעים באתר. ■